

GEMEENTE SCHERPENZEEL

MEMO **2018-62**

datum : 16 oktober 2018

aan : **de raad**

van : het college van B&W

onderwerp : Septembercirculaire over de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

bijlage(n) : -

Op 26 juni 2018 bent u middels een memo (2018-47) geïnformeerd over de belangrijkste financiële wijzigingen uit de meicirculaire 2018 op het gebied van de Algemene uitkering. De meicirculaire 2018 is ook de basis geweest voor de Programmabegroting 2019-2022.

De septembercirculaire komt traditioneel uit op Prinsjesdag. Deze septembercirculaire staat in het teken van de vertaling van de Miljoenennota 2019.

In de nu voorliggende memo wordt u geïnformeerd over de effecten van de septembercirculaire 2018, zowel cijfermatig als beleidsmatig. In de samenvatting wordt uiteengezet wat de belangrijkste punten zijn en verderop in de memo vindt u een toelichting hierop.

Het effect voor het jaar 2018 is fors, voor de jaren 2019 en verder beperkt. Voor alle jaren geldt dat dit binnen het begrotingssaldo kan worden opgevangen.

We hebben al twee circulaires achter de rug dit jaar, met grote consequenties. De maartcirculaire 2018 bevatte de vertaling van het regeerakkoord van het kabinet Rutte III en gaf hoge accressen. De meicirculaire 2018 stond in het teken van de integratie van het sociaal domein in de algemene uitkering alsmede het aframen van de meerjarige voorschotregeling van het BTW-CompensatieFonds (BCF).

De septembercirculaire heeft gevolgen voor de saldi die in de Begroting 2019-2022 zijn gepresenteerd. In onderstaande tabel vindt u de herrekening van het saldo.

Gevolgen Begroting 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
Saldo begroting 2019-2022	54.037 V	205.434 V	361.780 V	485.331 V

Uitkomst septembercirculaire 2018	15.817 N	6.685 N	30.405 N	16.071 N
Saldo na septembercirculaire	38.220 V	198.749 V	331.375 V	469.260 V

Effect gemeente Scherpenzeel

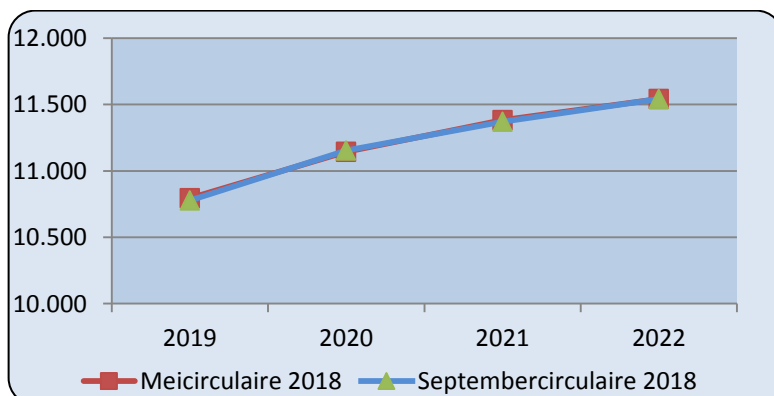
Hieronder wordt weergegeven wat het cijfermatige effect is van de septembercirculaire voor onze gemeente. Voor een nadere uitleg en toelichting verwijzen wij u graag verderop in deze memo.

Om het inzicht te behouden, is er voor gekozen om de Algemene Uitkering apart te presenteren van de Integratie-uitkering Sociaal domein.

Gemeentefonds - Algemene Uitkering

	2018	2019	2020	2021	2022
Septembercirculaire 2018	7.616.675	10.777.709	11.154.225	11.370.782	11.542.537
Meircirculaire 2018	7.476.134	10.793.364	11.143.141	11.383.404	11.540.795
	-140.541	-15.655	11.084	-12.622	1.742
<u>Verklaring van de verschillen:</u>					
Accres en uitkeringsfactor	-95.187	-37.580	-38.270	-69.812	-70.253
WMO - huishoudelijke hulp	7.979				
Btw-plafond	-68.746				
Bonus beschut werk	6.000				
Rijksvaccinatieprogramma		21.788	21.909	21.933	21.978
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten		-17.512			
Toezicht en kwaliteit handhaving kinderopvang		4.167	4.238	4.287	4.331
Voorschoolse voorziening peuters		-5.407	-10.813	-16.220	-16.220
Jeugdhulp		-4.114	-4.140	-4.150	-4.165
Hoeveelheidsverschillen	9.413	23.002	38.159	51.339	66.071
Subtotaal	-140.541	-15.655	11.084	-12.622	1.742
<u>Effecten op het Sociaal Domein (oud)</u>					
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten		17.512			
Jeugdhulp		4.114	4.140	4.150	4.165
Subtotaal (na rondrekenmodel)	-140.541	5.970	15.224	-8.472	5.907
<u>Taakmutaties</u>					
Bonus beschut werken	-6.000				
Rijksvaccinatieprogramma		-21.788	-21.909	-21.933	-21.978
Reeds geraamde stelpost BTW-plafond	60.000				
Totaal (feitelijke toe- of afname)	-86.541	-15.817	-6.685	-30.405	-16.071

Onderstaande grafiek geeft het verloop van de Algemene Uitkering weer over de jaren 2019 tot en met 2022.

Gedetailleerde toelichting op de cijfers

Accres, uitkeringsfactor en BCF-plafond

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van de algemene uitkering, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd.

Het accres 2018 is nadeliger, ten opzichte van de meicirculaire 2018 gaat er voor de gemeente ruim € 140.000 af.

Eenzijds wordt dit veroorzaakt door lagere rijksuitgaven en anderzijds door het feit dat het ministerie van Financiën er vanuit gaat dat gemeenten meer dan verwacht een beroep gaan doen op het BTW-Compensatiefonds. Voor onze gemeente betekent dit een uitname uit het gemeentefonds van bijna € 70.000. In onze begroting is hiervoor in 2018 een stelpost geraamd van € 60.000 en kan hierbij dus vrijvallen.

Het accres blijft in de jaren daarna vrijwel ongewijzigd.

De uitkeringsfactor is wel neerwaarts bijgesteld, maar dit vertaalt zich weer bij de hoeveelheidsverschillen.

WMO – huishoudelijke hulp

Dit betreft de jaarlijkse aanpassing (2018) van het budget van de WMO-huishoudelijke hulp ten behoeve van prijs- en volumecompensatie alsmede mogelijk overige maatregelen.

Toezicht en kwaliteit handhaving kinderopvang

Vanaf 2019 komt er structureel extra geld voor toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang beschikbaar. Deze middelen worden overgeheveld vanuit de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters.

Voorschoolse voorzieningen peuters

Het Ministerie en de VNG hebben in 2016 bestuurlijke afspraken gemaakt ("een aanbod voor alle peuters") met als doel om alle peuters de mogelijkheid te geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Om gemeenten hiertoe in staat te stellen, heeft het Rijk vanaf 2016 via een decentralisatie-uitkering aan gemeenten een budget beschikbaar gesteld. Dit bedrag is gebaseerd op de aanname dat er ongeveer 40.000 peuters zijn die niet bereikt worden door gemeenten en die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en/of voorschoolse educatie.

Uit de eerste meting blijkt dat de groep peuters die niet bereikt worden door gemeenten en geen recht hebben op kinderopvangtoeslag veel kleiner is dan de 40.000 peuters waar in de bestuurlijke afspraken van werd uitgegaan, namelijk 11.400 peuters.

De financiële vertaling van deze uitkomst betekent voor onze gemeente een uitname oplopend naar 2022 van € 16.220.

Hoeveelheidsverschillen

De hoeveelheidsverschillen worden voornamelijk verklaard door actualisatie van de ingebrachte basisgegevens. Te denken valt aan inwoneraantal, uitkeringsontvangers en eenouderhuishoudens.

Effecten op het Sociaal Domein

Als gevolg van het feit dat de (oude) gelden uit de IUSD budgetneutraal in de begroting zijn geweven (het zgn 'rondrekenmodel'), hebben onderstaande mutatie geen effect op het begrotingssaldo omdat deze gedekt worden uit de Reserve Sociaal Domein.

Jeugdhulp (IUSD)

De financiering van de academische functie van de vier academische centra voor kinder- en jeugdpsychiatrie wordt vanaf 2019 bekostigd vanuit de Algemene Uitkering. Dit zorgt voor een overheveling naar de integratie-uitkering Voogdij/18+. Daarnaast zijn gemeenten op basis van de Jeugdwet vanaf 2019 verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van de jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Voor de financiering van deze taak wordt een aparte decentralisatie-uitkering ingesteld. De feitelijke verdeling van dat geld volgt echter pas bij de meicirculaire 2019. Voor Scherpenzeel betekent dit een uitname van zo'n € 4.000.

Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten (IUSD)

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB trekkingsrechten is voor 2019 bepaald om voor Scherpenzeel ongeveer € 17.500 uit de algemene uitkering te nemen. Op basis van de definitieve rijksbegroting, zal het bedrag in de decembercirculaire 2018 indien nodig bijgesteld worden.

Taakmutaties

Voor alle jaren is er ook sprake van enkele taakmutaties. Dit houdt in dat de middelen voor een speciaal doel beschikbaar worden gesteld. Het is gebruikelijk het geld ook daarvoor te reserveren. Het betreft:

Vrijval Bonus beschut werken

Op het beschikbare budget 2018 voor de decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken is een bedrag overgebleven van € 12,153 miljoen. Het kabinet heeft besloten dat de resterende middelen voor de gehele looptijd van de bonusregeling beschikbaar blijven voor gemeenten. Voor 2018 betekent dit voor Scherpenzeel, dat het bedrag van € 6.000 wordt toegevoegd aan de integratie-uitkering onderdeel Participatie.

Rijksvaccinatieprogramma

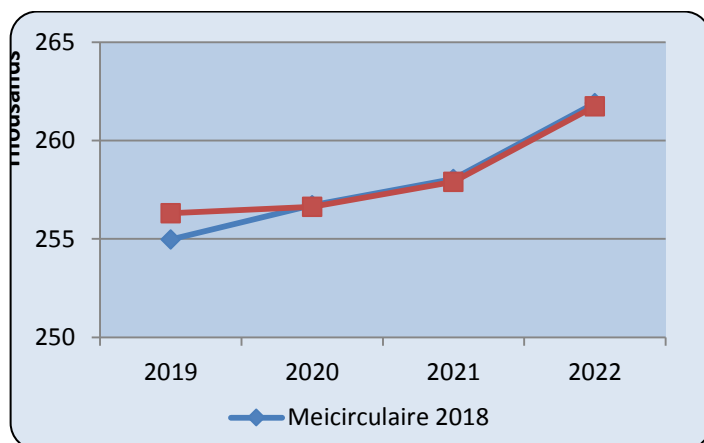
In de decembercirculaire 2016 was aangekondigd dat het Rijksvaccinatieprogramma wettelijk verankerd wordt in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetwijziging wordt een deel van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Het jaar van invoering daarvan is 1 januari 2019. Om die reden worden nu de middelen hiervoor structureel overgeheveld naar het gemeentefonds. Het bedrag voor Scherpenzeel is ruim € 20.000.

Integratie-uitkering Sociaal domein

Vanaf uitkeringsjaar 2019 is het grootste deel van de integratie-uitkering Sociaal domein naar de algemene uitkering overgeheveld. Een beperkt deel is achtergebleven.

	2018	2019	2020	2021	2022
Septemercirculaire 2017	3.164.082	256.302	256.626	257.908	261.742
Meicirculaire 2017	3.159.989	254.975	256.721	258.044	261.898
<i>Verklaring van de verschillen:</i>					
Mutaties in het Sociaal Domein	4.093	1.327	-95	-136	-156
Beschermd Wonen		1.402			
Participatie	4.093	-75	-95	-136	-156
Totaal	4.093	1.327	-95	-136	-156

Onderstaande grafiek geeft het verloop van de Integratie-uitkering Sociaal domein weer over de jaren 2019 tot en met 2022.

Algemene toelichting op de cijfers

Beschermd Wonen

Zoals aangekondigd in de meicirculaire 2018, is de volumegroei 2019 voor Beschermd wonen toegekend. Voor Scherpenzeel een bedrag van € 1.402.

Participatie

Tot 2017 werd de tolkvoorziening in het werkdomein door de VNG georganiseerd bij het UWV. De VNG ontving hiervoor rechtstreeks een uitkering uit het gemeentefonds. Per 2018 is deze financiering gestopt. Vanaf 2018 zullen de gelden uit het gemeentefonds naar de begroting van het Ministerie van SZW worden overgeboekt om op die wijze de uitgaven aan de doventolk en de uitvoeringskosten van het UWV te compenseren. De integratie-uitkering is hiervoor verlaagd. Naar verwachting neemt

het gebruik van de tolkvoorziening Participatiewet de komende jaren toe, vanwege de ingroei van de doelgroep van de Participatiewet.